

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОШИРЕНА ОДГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

Јуни, 2024

Република Северна Македонија
**Министерство за животна средина
и просторно планирање**

Republika e Maqedonisë së Veriut
**Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor**

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
Сектор за управување со отпад

DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR
Departamenti për menaxhim me mbetjet

Директор/Drejtör
Hisen Xhemaili

Согласно член 40 од Законот за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад („Сл. весник на РСМ“ бр. 216/2021 и 73/24) стручниот орган (Управата за животна средина) најдоцна до 30 јуни во тековната година на својата веб-страница објавува податоци за вкупното количество производи на даден тек на отпад што се пуштени на пазар за претходната година и за уделот на пазарот на колективните постапувачи, утврден врз основа на податоците од доставените годишни извештаи согласно со членот 36 од истиот закон.

Содржина на извештајот:

КРАТЕНКИ	2
1. Податоци за пакувањето што се пушта на пазар во Република Северна Македонија	3
2. Податоци за батерии и акумулатори што се пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија	6
3. Количината и видот на електрична и електронска опрема што се пушта на пазарот во Република Северна Македонија	8
4. Регистар на колективните и самостојните постапувачи за управување со отпад од пакување, отпадни батерии и акумулатори, отпадна електрична и електронска опрема, текстил, масла, гуми и искористени возила	11
5. Податоци за Регистарот на производители со проширена одговорност	14

ЗУПОП	Закон за управување со пакување и отпад од пакување
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
РСМ	Република Северна Македонија
УЖС	Управа за животна средина
ПОП	Проширена одговорност на производителите
ЗУЕЕООЕЕО	Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема ЗУЕЕООЕЕО
ЕЕО	Електрична и електронска опрема
ОЕЕО	Отпадна електрична и електронска опрема
ЗУБАОБА	Закон за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори
ОБА	Отпадни батерии и акумулатори
БА	Батерии и акумулатори
ТО	Текстилен отпад
ОМ	Отпадни масла
ОГ	Отпадни гуми
ИВ	Искористени возила

КРАТЕНКИ

1. Податоци за пакувањето што се пушта на пазар во Република Северна Македонија

Согласно Регистарот за отпад до 30 јуни 2024 година регистрирани се вкупно 1417 договорни производители и 175 мали производители на спакувани стоки или вкупно 1592 производители на спакувани стоки.

Табела 1. Број на регистрирани производители до 30 јуни 2024 година

Регистрирани производители во РСМ	Договорни	Мали производители
	1 417	175
Вкупно	1 592	

Податоците за вкупно пуштено пакување на пазарот во Република Северна Македонија добиени од годишните извешати на колективните постапувачи за отпад од пакување се дадени во Табела 2.

Табела 2. Вкупна количина од пакување пуштено на пазарот на Република Северна Македонија од 31 март 2023 година заклучно со 31 март 2024 година

Вкупна количина на пакувања пуштени на пазарот во РСМ за период од 31/03/2023 до 31/03/2024	75 228,5 t (од колективните)	15 639,0 t (мали производители)
	90 867, 5 t	

Во Табела 3 се дадени количините на пакувања (по вид на материјал) пуштени на пазарот од регистрираните производители кај колективните постапувачи.

Табела 3. Количини на пакувања (по вид на материјал) пуштени на пазарот од регистрираните производители кај колективните постапувачи (во t)

Количини на пакувања (по вид на материјал) пуштени на пазарот од регистрираните производители кај колективните постапувачи (во t)		
Вид на материјал	Пластика	22 309,2
	Хартија	26 378,1
	Метал	3 791,0
	Стакло	13 415,8
	Дрво	7 983,4
	Композит	3 050,1

Се проценува дека околу 18 000 тони отпад од пакување припаѓа на категоријата нерегистрирани производители, односно оние кои не се влезени во системот за ПОП. Оваа количина се засметува во вкупната количина на пакување пуштено на пазарот во 2023 година.

Во табелата 2 се прикажани постапките за управување со отпадот од пакување за 2023 година реализирани од страна на трите колективни постапувачи.

Табела 4. Управување со отпадот од пакување во 2023 година

Вид на отпад од пакување	Собрана количина во 2023 (t)	Рециклирана или на друг начин преработена 2023 (t)	Извезена количина 2023 (t)	Отстранета 2023 (t)
Пластика	8 856,76	3 663,91	5 192,85	0
Хартија/картон	24 547,47	3 189,54	21 357,93	0
Матал	2 814,355	848,9	1 965,455	0
Стакло	6 865,14	458,18	6 387,25	0
Дрво	3 363,67	3 180,78	0	0

Композит	0	0	0	0
Алюминий	218,191	12,93	205,261	0
Всего	46 665,59	11 354,2	35 108,8	0

2. Податоци за батерии и акумулатори што се пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија

Во земјата има еден колективен постапувач за отпадни батерии и еден самостоен постапувач за отпадни автомобилски батери или акумулатори. Согласно податоците од Царинската Управа на РСМ на увезени се **10 813,8 тони** БА во 2023 година, додека пријавените количини од договорни производители се **3 071,66 тони**, од малите се **2,25 тона**. Очигледно е дека за само една третина од количините пуштени на пазарот се плаќа соодветен надоместок.

Табела 5. Регистрирани производители на БА до 30 јуни 2024 година

Регистрирани производители	Договорни производители	Мал производител
	381	45
Вкупно регистрирани производители	426	

Во Табела 6 е дадено збирното количество на регистрирани производители за БА и пуштени БА на пазарот од 31 март 2023 до 31 март 2024 година од страна на договорните односно малите производители, како и количините регистрирани за увоз на БА од страна на царинска управа на РСМ. Очигледна е огромна разлика во однос на количината која е увезена и онаа која е пријавена од страна на регистрираните производители, односно само 30% од увезените БА се пријавени во извештај и за истите е платен надоместокот.

Табела 6. Вкупна количина на батерии и акумулатори пуштени на пазарот на Република Северна Македонија во период од 31 март 2023 до 31 март 2024 година од страна на колективниот односно самостојниот постапувач и малите производители

Количини БА пуштени на пазарот од страна на регистрирани договорни производители за период од 31/03/2023 до 31/03/2024 (во t)	Преносна батерија или акумулатор	81,71
	Батерија или акумулатор во форма на копче	0
	Автомобилска батерија или акумулатор	2 815,32
	Индустриска батерија или акумулатор	174,63
	Батериско пакување	0
Количини БА пуштени на пазарот од страна на регистрирани мали производители за период од 31/03/2023 до 31/03/2024 (во t)	2,25	
Вкупно (во t)	3 073,25	
Количини од Царинска Управа(во t)	10 813,8	

Во табелата 7 е дадено управувањето со ОБА за периодот од 31 март 2023 до 31 март 2024 година согласно извешатиет на колективниот и самостојниот постапувач.

Табела 7. Управување со ОБА за периодот од март 2023 до март 2024 година

ОП	Пуштени на пазарот (t)	Собрана количина (t)	Рециклирана или на друг начин преработена количина 2023 (t)	Извезена количина (t)	Отстранета количина (t)
Колективен постапувач	1 845,24	853,96	744,45	93,33	0
Самостоен постапувач	1 226,42	4 994,16	4 994,16	0	0
Вкупно	3 071,66	5.848,12	5.738,61	93,33	0

3. Количината и видот на електрична и електронска опрема што се пушта на пазарот во Република Северна Македонија

Во Табела 8 се прикажани ЕЕО до 31 март 2024 година

Табела 8. Регистрирани производители на ЕЕО

Договорни производители	381	Мали производители	74
Вкупно регистрирани производители во РСМ	455		

Во земјата се регистрирани 3 колективни постапувачи и во Табела 9 се дадени податоците за количините пуштени на пазарот во 2023 година како и податоците добиени од Царинската Управа за увезената количина на ЕЕО во земјата. Постои разлика од 20% во однос на пријавените количини за кои е платен надоместокот и количините кои се регистрирани од страна на Царинската Управа на РСМ.

Табела 9. Вкупна количина на електрична и електронска опрема пуштена на пазарот на Република Северна Македонија заклучно со 31 март 2024 година пријавена од страна на колективните постапувачи

Количини опрема ЕЕО на пазарот од страна на договорните производители во 2022 година (во t)	Опрема за температурна размена	6 568,58
	Екрани, монитори и опрема која има екрани со површина поголема од 100 cm ²	1 119,72
	Светилки	32,10
	Голема опрема	8 444,08
	Мала опрема	1 787,29
	Мала информатичко - комуникациска технологија и телекомуникациска опрема	575,78
Вкупно ЕЕО пуштена на пазарот во РСМ (во t) за период од 31/03/2023 до 31/03/2024 год. од договорните производители	18.527,56	
Вкупно ЕЕО пуштена на пазарот во РСМ (во t) за период од 31/03/2023 до 31/03/2024 год. од малите производители	7,5	
ВКУПНО	18 535,06	
Количини од Царинска Управа(во t)	22 670,35	

Во Табела 10 е прикажано управувањето со ОЕЕО согласно извешатите од колективните постапувачи.

Табела 10. Управувањето со ОЕЕО согласно извешатите од колективните постапувачи за 2023 година

Вид на опрема	Пуштено на пазар (t)	Собрана количина ОЕЕО (t)	Рециклирана или на друг начин преработена ОЕЕО(t)	Извезена количина ОЕЕО(t)	Отстранета ОЕЕО (t)
Опрема за температурна размена	6 568,58	1.677,83	1.317,51	134,63	0,00
Екрани, монитори и опрема која има екрани со површина поголема од 100 cm ²	1 119,72	300,32	211,74	26,20	3,08
Светилки	32,10	3,96	3,30	0,00	0,56
Голема опрема	8 444,08	3 393,39	1 980,98	123,79	0,00
Мала опрема	1 787,29	725,15	345,51	27,35	0,00
Мала информатичко-комуникациска технологија и телекомуникациска опрема	575,78	189,35	61,23	6,5	0
Вкупно	18 527,56	6 290	5 786,45	2 392,15	526,14

4. Регистар на колективните и самостојните постапувачи за управување со отпад од пакување, отпадни батерии и акумулатори, отпадна електрична и електронска опрема, текстил, масла, гуми и искористени возила

Во Табела 11 се прикажани издадените дозволи за колективни односно самостојни постапувачи за сите посебни текови на отпад (до 30 јуни 2024).

Табела 11. Регистрирани колективни и самостојни постапувачи за управување со посебни текови на отпад

РЕГИСТАР НА САМОСТОЈНИ И КОЛЕКТИВНИ ПОСТАПУВАЧИ					
Бр.	Архивски број	Правно лице за постапување со отпад	Начин на реализирање	Тек на отпад	Е-адреса за контакт
1	уп1-11/2-1999/2022 од 31/03/2022	ЕУРО ЕКОПАК Скопје	колективно постапување	отпад од пакување	info@euroekopak.mk
2	уп1-11/2-94/2022 од 24/03/2022	АЛПАК ЕКО Скопје	колективно постапување	отпад од пакување	info@alpakeko.com.mk
3	уп1-11/2-1984/2021 од 24/03/2022	ПАКОМАК ДОО	колективно постапување	отпад од пакување	i.brdaroski@pakomak.com.mk
4	уп1-11/2-1996/2022	ЕКОН ЕЛЕКТРОН Скопје	колективно постапување	отпадна електрична и	pance@ekonelektron.mk

	од 31/03/2022			електронск а опрема	
5	уп1-11/22- 1997/2022 од 29/03/2022	НУЛА ОТПАД Скопје	колективно постапување	отпадна електрична и електронск а опрема	contact@nulaotpad.com.m k
6	уп1-11/2- 697/2022 од 18/04/2022	ЕЛКОЛЕКТ Скопје	колективно постапување	отпадна електрична и електронск а опрема	elkolekt@gmail.com.
7	уп1-11/2- 1898/2021 од 29/03/2022	НУЛА ОТПАД Скопје	колективно постапување	отпадни батерии и акумулатор и	contact@nulaotpad.com.m k
8	уп1-11/2- 325/2023 од 24/04/2023	ТАБ МАК ЕКО ДООЕЛ	Самостојно постапување	отпадни акумулатор и	info@tab-mak.mk
9	уп1-11/2- 2536/2023 од 02/01/2024	ЕКО ФЛУИД ГРУП ДОО СКОПЈЕ	колективно постапување	отпадни масла	info@ekofluid.mk
10	уп1-11/2- 2404/2023 од 28/11/2023	ДУОТ ЕКО- ТЕКС ГРУП ДОО Скопје	колективно постапување	отпаден текстил	info@ekoteks.mk
11	уп1-11/2- 2657/2023 од 12/01/2024	ГРИН ЛЕНД ГРУП ДОО СКОПЈЕ	колективно постапување	отпадни масла	www.greenlandgroup.mk
12	уп-11/2- 241/2024 од 28/02/2024	ДУТОГ МАТРА КОЛЕКТ ЕПР ДОО	колективно постапување	отпадни гуми	www.matra.mk
13	уп1-11/2- 316/2024	ДУОММ ЕКООИЛ	колективно постапување	отпадни масла	www.ekooil.mk

	од 29/02/2024	КОЛЕКТ ДОО Скопје			
14	уп1-11/2- 2089/2023 од 12/01/2024	ДУОГ ГУМАТЕК ДОО Скопје	колективно постапување	отпадни гуми	www.gumatek.mk , gumatekinfo@gmail.com
15	уп-11/2- 272/2024 од 05/03/2024	ДУМОМ ОИЛТЕК ДОО	колективно постапување	отпадни масла	www.oiltek.mk , oiltek.kontakt@gmail.com
16	уп-11/2- 2656/2023 од 12/01/2024	ДУААО МАРЕКО ДОО Скопје	колективно постапување	отпадни возила	info@mareko.mk
17	уп1-11/2- 2754/2023 од 12/01/2024	ДУТОТ МАТРЕСО ДОО Скопје	колективно постапување	отпаден текстил	info@matreso.mk
18	уп1-11/2- 56/2024 од 12/01/2024	ДУО ГРЕЕНРОАД ДОО Скопје	колективно постапување	отпадни возила	greenroad.mk@gmail.com
19	уп1-11/2- 357/2024 од 21/02/2024	ДУОММ ГРИНВИЛ ДОО Скопје	колективно постапување	отпадни масла	www.greenwil.mk
20	уп1-11/2- 514/2024 од 07/03/2024	ДУОТ ТЕКСОМАК ДОО Скопје	колективно постапување	отпаден текстил	teksomak23@gmail.com
21	уп1-11/2- 574/2024 од 14/03/2024	ДУЕЕО ЕЛЕКТРОГРИ ЖА ДООЕЛ Скопје	самостоен постапувач	отпадна електрична и електронск а опрема	www.ekogriza.mk
22	уп1-11/2- 526/2024 од 30/04/2024	ЗЕЛЕН ЦИКЛУС ДООЕЛ Скопје	самостоен постапувач	отпадна електрична и	fin@setec.mk

				електронска опрема	
23	уп1-11/2-602/2024 од 09/05/2024	ЗОНА 33 ДООЕЛ Илинден	самостоен постапувач	отпадни масла	info@3st.com.mk

5. Податоци за Регистарот на производители со проширена одговорност

Производителите кои пуштаат на пазар или увезуваат како крајни корисници производи во Република Северна Македонија, со чија употреба се создава отпад кој припаѓа на некој од посебните текови на отпад утврдени со законите за посебните текови на отпад се должни да се регистрираат кај стручниот орган во рок од 15 дена од денот на почетокот на дејноста. Регистрацијата се врши со поднесување на барање за регистрација од страна на производителот, до стручниот орган. Стручниот орган, врз основа на добиените податоци наведени во барањето води Регистар на производители со проширена одговорност кои пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија, производи со чија употреба се создава отпад кој припаѓа на посебен тек на отпад

Регистарот на производители со проширена одговорност се води според според видот и категоријата на производот, видот на отпадот за секој тек на отпад одделно што се создава од отпадниот производ, а кои се утврдени во прописите за посебните текови на отпад, како и според видот на производителот по обем. Стручниот орган редовно го ажурира и води Регистарот на производители со проширена одговорност на веб-страницата на Министерството за животна средина и прсоторно планирање и истиот може да се погледне на следниот линк: [МЖСПП](#) / [Документи](#) / [Регистри](#)¹

¹ Регистарот на производителите објавен на веб страната на министерството е заклучно со крајот на јуни 2024 година. Истиот редовно месечно се ажурира.